
VERBOND VAN
VERZEKERAARS
IN NEDERLAND

Uitspraak no. 63 van de Verbondscommissie Samenloop inzake 'beknelde vinger'.

Betreft: w.a.-motorrijtuigverzekering/aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren

Partijen: Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen beide partijen gerezen is.

Feitelijke gegevens

Op 14 juni 1989 bracht de heer X zijn zoon Y naar huis. Beiden stapten uit de auto en stonden bij het nemen van afscheid korte tijd met elkaar te praten. De beide linkerportieren van de auto bleven open. Toen hij weg wilde gaan sloeg de heer Y het linkerachterportier van de auto dicht, waarbij een vinger van de heer X bekneld raakte.

De heer X heeft zijn zoon Y aansprakelijk gesteld voor de schade, die ten gevolge van dit letsel is ontstaan.

Y heeft een AVP-verzekering lopen bij Verzekeraar B. Voor de auto van X loopt een w.a.-motorrijtuigverzekering bij Verzekeraar A.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt Verzekeraar A onder meer:

"Op 14 juni 1989 loopt de heer X letsel op aan zijn linker hand. De heer X bracht op die dag zijn zoon van 19 jaar, niet meer inwonend, met zijn auto naar huis. De betreffende auto is bij Verzekeraar A verzekerd krachtens de WAM. Verzekeringnemer is de heer X.

De heer X en zijn zoon Y stapten uit de auto en hebben in het kader van het nemen van afscheid korte tijd met elkaar staan praten. Het linkerachterportier van de auto bleef open. Tijdens het gesprek sloeg Y het linkerachterportier van de auto dicht, waarbij de linker middelvinger van de heer X bekneld kwam te zitten. Het staat niet vast waar de hand van de heer X zich bevond, op het dak of bij de deurstijl. De heer X heeft zijn zoon Y aansprakelijk gesteld voor de schade, die ten gevolge van dit letsel (gebroken vinger, hij is dierenarts) is ontstaan.

Het staat niet zonder meer vast of de motor van de auto van de heer X nog draaiende was op het moment, dat hij samen met zijn zoon links naast de auto stond. Wel was het de bedoeling dat de heer X na het afzetten van zijn zoon zijn weg zou vervolgen.

Y, de veroorzaker van het letsel, is AVP verzekerd bij Verzekeraar B, alwaar hij de schade heeft gemeld.

Het geschil:

Verzekeraar B heeft bij brief aan de heer X bericht, dat op de polis geen dekking wordt gegeven voor de schade. Desgevraagd heeft Verzekeraar B dit standpunt nog nader schriftelijk toegelicht aan Verzekeraar A. Kort gezegd, Verzekeraar B meent, dat Verzekeraar A in zijn hoedanigheid van WAM-verzekeraar in deze dekking moet verlenen.

Verzekeraar A meent daarentegen, dat hij geen dekking hoeft te verlenen. Dit heeft Verzekeraar A ook schriftelijk medegedeeld aan zijn verzekerde, alsmede aan de rechtsbijstandsverzekeraar die de belangen van de heer X in deze behartigt. Bij het laatste schrijven heeft Verzekeraar A de bereidheid getoond om deze kwestie aanhangig te maken bij uw commissie.

Standpunt Verzekeraar A:

Op de volgende gronden meent Verzekeraar A, dat hij in deze geen dekking hoeft te verlenen:

1. Artikel p van de verzekeringsvoorwaarden motorrijtuigen luidt als volgt:

"De verzekering dekt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in het verkeer van de verzekerden veroorzaakt, wegens schade aan personen en/of goederen - met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade-, die het gevolg van een gebeurtenis, en veroorzaakt binnen de geldigheidsduur van de verzekering met of door het .....

Op grond van de voorhanden zijnde informatie voor wat betreft de toedracht staat wel vast, dat het ongeval is veroorzaakt met het motorrijtuig. Wij menen echter, dat het dichtslaan van het portier door de zoon, waardoor de heer X letsel opliep, niet te beschouwen is als een risico eigen aan het verkeer, derhalve geen schade waarop de WAM c.q. de WAM-polis van toepassing is.

In een vergelijkbaar geval heeft de Rechtbank te Zwolle in een vonnis van 3 april 1974, NJ 1975, nr. 263 uitgemaakt, dat de WAM niet van toepassing is en de WAM-verzekeraar derhalve geen dekking hoeft te verlenen. In het vonnis stelt de Rechtbank te Zwolle uitdrukkelijk, dat het feit van het sluiten van het portierraam onder verschillende omstandigheden plaats had kunnen hebben en niet is te beschouwen als een risico eigen aan het motorverkeer: dat het een raam van een motorrijtuig betreft, betekent daarom nog niet dat de WAM toepasselijk is.

Het feit, dat de zoon van de heer X plotseling het linkerachterportier van de auto heeft dichtgegooid maakt onzes inziens de WAM niet toepasselijk. Immers, het enige wat deze handeling met de verzekerde auto had uitstaan is dat deze met het achterportier daarvan werd uitgevoerd.

Ook een ander klemmend instrument had het letsel bij de heer X kunnen veroorzaken, bijvoorbeeld de huisdeur.

Aan één en ander doet naar ons oordeel niet af het gestelde, doch niet vaststaande, feit, dat de motor van de auto gedurende het gesprek tussen vader en zoon nog draaide. Het voertuig stond stil, beide inzittenden waren uitgestapt en stonden naast de auto te praten, hetgeen omstandigheden zijn die de conclusie wettigen, dat de auto niet aan het verkeer deelnam ten tijde van het ongeval. Het lopen van de motor is louter een toevalligheid, die in geen enkel oorzakelijk verband staat met het de heer X overkomen letsel.

Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt, dat het dichtslaan van het portier naar onze mening geen overtreding van enige norm ter bevordering van de verkeersveiligheid oplevert. Door de rechtsbijstandsverzekeraar is artikel 17 RVV nog naar voren gebracht,

ter onderbouwing van zijn stelling, dat er wel sprake is van een risico eigen aan het verkeer. Naar ons oordeel legt artikel 17 RVV aan gebruikers van auto niet de verplichting op om het portier te sluiten na het verlaten van de auto, althans de norm van artikel 17 RVV ziet niet op bescherming van belangen, zoals die in het onderhavige geval zijn geschonden.

2. Subsidiar voeren wij nog ter onderbouwing van ons standpunt aan, dat de heer Y, die het portier dichtsliep, niet te beschouwen is als een verzekerde in de zin van de polis.

In artikel q van de verzekeringsvoorwaarden is bepaald wie als verzekerde beschouwd dienen te worden. Verzekerden zijn: "de eigenaar, de houder, de bestuurder van het motorrijtuig en personen, die met het motorrijtuig worden vervoerd, danwel daar in- of uitstappen".

Nadat vader en zoon waren uitgestapt hebben zij nog enige tijd met elkaar gesproken.

Tussen het feitelijk uitstappen en dichtslaan van de deur is derhalve enige tijd gelegen. Het dichtslaan van het portier door de heer Y was dan ook in het onderhavige geval niet specifiek eigen aan het uitstappen. De heer Y had het voertuig al enige tijd verlaten en kan mitsdien niet worden beschouwd als een persoon die nog doende is met uitstappen: hij was al uitgestapt.

Derhalve zijn wij van mening, dat de heer Y niet kan worden beschouwd als een verzekerde in de zin van de polis.

Conclusie:

Verzekeraar A is van oordeel, dat zij op de hier bovengenoemde gronden in deze geen dekking hoefde te verlenen, doch dat Verzekeraar B daartoe gehouden is en verzoekt daarom uw Commissie dienovereenkomstig te beslissen."

In zijn memorie van antwoord stelt Verzekeraar B onder meer:

"Als in de memorie van eis door Verzekeraar A omschreven is een geschil ontstaan over een samenloopkwestie, die naar de mening van Verzekeraar B onder uw taakstelling valt in de zin van artikel 2 lid 3 van het Samenloopreglement.

De feiten:

Verzekeraar B conformeert zich aan de feiten als door Verzekeraar A in de memorie van eis omschreven.

Het geschil:

Verzekeraar B conformeert zich met de weergave van het geschil als door Verzekeraar A in de memorie van eis omschreven met de verbetering dat hij meent dat Verzekeraar A dekking moet verlenen als autoverzekeraar in plaats van als WAM-verzekeraar.

Hij hecht eraan op te merken dat hij op 15 augustus 1990 met de heer X, de benadeelde, de vraag besproken heeft of hij al dan niet regelend zou optreden waarbij rekening houdend met de schuldvraag, het feit dat benadeelde verzekeringnemer was op polis van Verzekeraar A en zijn gewezen echtgenote verzekeringnemer bij Verzekeraar B was, afgesproken werd dat benadeelde zich tot zijn eigen verzekeraar zou wenden.

Standpunt Verzekeraar B:

Op de AVP-verzekering van Verzekeraar B is een na-u-clausule van toepassing, artikel a luidende. Indien de aansprakelijkheid, die onder deze verzekering verzekerd is, tevens verzekerd is op (een) andere polis(sen), al dan niet van oudere datum, of daaronder verzekerd zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, dan loopt de onderhavige verzekering slechts als verschil in condities met andere polis(sen) resp. voor het meerdere boven de onder de andere polis(sen) verzekerde som(men). Verzekeraar B meent echter dat deze clausule i.c. van toepassing is omdat de schade verzekerd is onder de polis van Verzekeraar A.

Volgens artikel p van de voorwaarden van Verzekeraar A dekt laatstgenoemde verkort weergegeven de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in het verkeer veroorzaakt met of door het motorrijtuig. Ten onrechte leidt Verzekeraar A kennelijk daaruit af dat hij uitsluitend voor 'WAM-schades' dekking verleent.

Verzekeraar B merkt op dat Verzekeraar A in zijn polisvoorwaarden het begrip verkeer niet definieert. Het begrip verkeer kent meerdere betekenissen. In de context wordt een verband gelegd met aansprakelijkheid; juist bij aansprakelijkheid pleegt verkeer maatschappelijk verkeer te betekenen.

Bij de interpretatievraag dient ten nadele van Verzekeraar A als opsteller, geoordeeld te worden, zodat er geen plaats is voor een restrictieve uitleg als verkeer in de zin van de WAM. Dit geldt te meer daar een dergelijke beperkte dekking in strijd is met de gebruikelijke voorwaarden in de markt.

Zelfs al ware uw commissie van oordeel dat Verzekeraar A alleen het WAM-risico verzekert, dan nog dient Verzekeraar A dekking te verlenen omdat er wel degelijk sprake is van verkeersdeelname. Verkeersdeelname begint immers in principe bij het openen van het portier en eindigt na het sluiten van het portier in combinatie met het veilig buiten het verkeer geparkeerd zijn.

Verzekeraar B vermag niet in te zien dat een auto geparkeerd staat veilig buiten het verkeer als portieren nog niet zijn gesloten. Nu vaststaat dat de auto korte tijd stilstond om de zoon van benadeelde uit te laten stappen en om afscheid te nemen is er sprake van stilstaan, niet van parkeren, laat staan van veilig parkeren. De overigens niet ter zake dienende stelling van Verzekeraar A dat de norm van artikel 17 RVV niet dient ter bescherming van de hier gelaedeerde belangen kan Verzekeraar B niet tot de zijne maken. Verkeersregels strekken juist tot bescherming van belangen van alle verkeersdeelnemers waaronder benadeelde zeker valt.

Ook de subsidiaire stelling zijdens Verzekeraar A dat de zoon Y niet te beschouwen is als een verzekerde is onjuist. Verzekeraar A biedt dekking voor personen die uitstappen. Uitstappen houdt pas dan op wanneer het portier gesloten is en de uitstappende persoon opgehouden heeft enige band te hebben met het voertuig. Dat je tijdens het uitstappen afscheid neemt is normaal. Een korte tijd nam dat in beslag. Zulks verbreekt het functioneel verband met het voertuig niet.

De verwijzing door Verzekeraar A naar NJ 75 nr. 263 kan Verzekeraar A niet baten. Daarin is immers weergegeven dat het gebruik van een portier in de openingsfunctie een verkeers-

risico is: "Hetzelfde kan het geval zijn bij schade die het gevolg is van het openen van een portier. Bij laatstgenoemde twee feiten is er, ook al staat het voertuig stil, een relatie van dat voertuig met het verkeer."

Conclusie:

Verzekeraar B is van mening op grond van het aangevoerde dat perfecte dekking op de polis van Verzekeraar A aanwezig is en verzoekt uw Commissie bindend te adviseren dat Verzekeraar A de schade dient te dragen."

Overwegingen van de commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 sub 2 van haar reglement, op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

De commissie constateert dat op grond van de tussen partijen vaststaande feiten de schade is veroorzaakt door het onzorgvuldig dichtslaan van het autoportier door Y. Aangezien het autoportier een onderdeel is van de auto kan gesteld worden dat de onderhavige schade is veroorzaakt met of door de auto.

De commissie stelt vast dat de w.a.-motorrijtuigverzekering van Verzekeraar A de burgerrechtelijke aansprakelijkheid in het verkeer dekt van de verzekerden wegens schade aan personen met of door het motorrijtuig. Tot de kring van verzekerden worden onder meer gerekend de personen die met het motorrijtuig worden vervoerd dan wel daar in- of uitstappen.

De omstandigheden rechtvaardigen de conclusie dat de auto op het moment van de schadeveroorzaking niet buiten het verkeer tot stilstand was gebracht.

De heer X was gestopt met de bedoeling zijn zoon af te zetten, waarbij de linkerportieren van de auto open bleven staan. De heer X had het voornemen onmiddellijk na het afzetten zijn weg te vervolgen.

Derhalve concludeert de commissie dat het letsel met het motorrijtuig in het verkeer is veroorzaakt en dat Y nog als passagier en dus ook als verzekerde moet worden beschouwd.

De commissie stelt vervolgens vast dat de polis van Verzekeraar A onder artikel r een bepaling bevat waarin is uitgesloten de aansprakelijkheid voor personenschade toegebracht aan de echtgeno(o)t(e) van de verzekeringnemer, de bezitter, de houder en de bestuurder van het motorrijtuig dat het ongeval veroorzaakt, alsmede hun bloed- en aanverwanten in de rechte lijn die bij hen inwonen en door hen worden onderhouden, voor zover zij terzake van deze schade recht hebben op een vergoeding krachtens een andere verzekering of op uitkeringen of verstrekkingen uit anderen hoofde.

De gelaedeerde X voldeed aan meerdere van de in de uitsluiting genoemde kwaliteiten.

Mitsdien biedt de motorrijtuigpolis dekking voor zover X terzake van deze schade geen recht heeft op een vergoeding krachtens eigen voorzieningen zoals een andere verzekering of uitkeringen of verstrekkingen uit anderen hoofde.

In de AVP-polis van Verzekeraar B wordt in artikel b bepaald dat meeverzekerd is de aansprakelijkheid van de verzekerde als passagier van een motorrijtuig; blijkens artikel a van deze polis is

deze dekking alleen van kracht indien deze aansprakelijkheid niet tevens op een andere polis is verzekerd.

Nu de motorrijtuigpolis dekking biedt, behoeft de AVP-polis geen dekking te bieden.

Conclusie

De commissie concludeert dat de in het geding zijnde aansprakelijkheid primair onder de dekking van de motorrijtuigpolis van Verzekeraar A valt en dat derhalve geen dekking onder de AVP-polis verleend behoeft te worden.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de Commissie Samenloop gewend ter verkrijging van een bindend advies.

De commissie geeft als bindend advies dat Verzekeraar A dekking zal dienen te verlenen.

Den Haag, 10 juli 1991

De Verbondscommissie Samenloop

De voorzitter,

De secretaris,

mr. H.O.Th. Hugenholtz

mw. mr. W.H. Meijer